

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

IT-05-87-T
D10 - 1/25753 TER
04 February 2009

10/25753 TER

TR

Predmet br. IT-05-87-T

Datum: 16. oktobar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: **sudija Iain Bonomy, predsedavajući**
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: **g. Hans Holthuis**

Odluka od: **16. oktobra 2008. godine**

TUŽILAC
protiv
MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO OJDANIĆEVOM ZAHTEVU ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU
U KRAĆEM TRAJANJU**

Tužilaštvo

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Odbrana

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Ćepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po "Zahtevu generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", koji je podnet 17. septembra 2008. godine (u daljem tekstu: Zahtev) i ovim donosi svoju odluku.

I. Kraći činjenični kontekst

1. Na dan 5. decembra 2006. godine, Veće je odbilo šestorici optuženih zajednički zahtev za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju tokom zimske pauze u radu suda.¹ Žalbeno veće je potvrdilo ovu odluku.²
2. Na dan 22. maja 2007. godine, Veće je odbilo zahtev optuženog Dragoljuba Ojdanića (u daljem tekstu: optuženi) za privremeno puštanje na slobodu tokom letnje pauze, smatrajući, između ostalog, da nije pokazao na koji način su se izmenile okolnosti koje su vodile odbijanju njegovog zahteva iz decembra 2006. godine da bi suštinski uticale na pristup koji je u tom trenutku imalo Veće.³ Na dan 4. jula 2007. godine, Veće je odobrilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju na osnovu njegovih porodičnih okolnosti.⁴
3. Na dan 7. decembra 2007. godine, Veće je odbilo zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju.⁵
4. Na dan 29. aprila 2008. godine, Ojdanićeva odbrana je zatražila privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju na humanitarnoj osnovi, a na osnovu skorašnje lekarske dijagnoze.⁶ Na dan 2. maja 2008. godine, Veće je iskoristilo svoje diskreciono pravo i odobrilo

¹ "Odluka po zajedničkom zahtevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu tokom zimske pauze", 5. decembar 2006. godine.

² *Tužilac protiv Milutinovića i drugih*, predmet br. IT-06-AR65.2, "Odluka po interlokutornoj žalbi na odbijanje privremenog puštanja na slobodu tokom zimske pauze", 14. decembar 2006. godine.

³ "Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", 22. maj 2007. godine, par. 11.

⁴ "Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", 4. jul 2007. godine, par. 8 (javno s poverljivim dodatkom). Na dan 11. jula 2007. godine, dežurni sudija Medunarodnog suda odobrio je zahtev optuženog za izmenu adrese u Beogradu na kojoj će boraviti prilikom privremenog puštanja na slobodu. "Poverljiva odluka o izmeni Odluke od 4. jula 2007. godine po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu", 11. jul 2007. godine.

⁵ "Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 7. decembar 2007. godine, par. 11 (javno s poverljivim dodatkom).

⁶ "Zahtev generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 29. april 2008. godine, par. 6, Dodatak A (javno s poverljivim dodatkom).

je zahtev optuženog za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju, utvrdivši da su uslovi izneti u pravilu 65(B) Pravilnika ispunjeni i da je primereno da se optuženi privremeno pusti na slobodu pod strogo kontrolisanim uslovima, uključujući celodnevni nadzor.⁷

5. Na dan 10. jula 2008. godine, Veće je odobrilo privremeno puštanje na slobodu optuženog u kraćem trajanju na humanitarnoj osnovi/iz razloga saosećajnosti zbog nepromjenjenog zdravstvenog stanja.⁸

6. Na osnovu takvog činjeničnog konteksta, Veće će se sada posvetiti argumentima strana u postupku.

II. Argumenti strana u postupku

7. U Zahtevu, optuženi traži privremeno puštanje na slobodu u trajanju od otprilike tri nedelje kako bi se posvetio "ozbiljnim zdravstvenim pitanjima koja zahtevaju kontinuirani lekarski postupak". Optuženi takođe navodi stres iščekivanja konačne presude u svom predmetu i značaj toga da bude u dobrom zdravstvenom stanju kada Veće bude donelo svoju presudu.⁹ Optuženi nadalje tvrdi da se u potpunosti pridržavao prethodnih nalogu o privremenom puštanju na slobodu u kraćem trajanju, da njegovo prethodno ponašanje pokazuje da ne postoji rizik njegovog bekstva, da je do tog trenutka bio prisutan na svakom ročištu i pored zdravstvenih tegoba i da garancije Vlade Republike Srbije (u daljem tekstu: Srbija) idu u prilog njegovom puštanju. On podnosi ličnu garanciju da će, ukoliko bude privremeno pušten na slobodu, poštovati sve naloge Veća i da će se vratiti za zaključenje sudskog postupka.¹⁰

8. Pretresno veće je primilo garancije Srbije, u kojima se potvrđuje da će poštovati sve naloge Veća u odnosu na privremeno puštanje na slobodu optuženog.¹¹ Holandija, u svojoj funkciji zemlje domaćina i ograničavajući se na praktične posledice vezane za takvo puštanje

⁷ "Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 2. maj 2008. godine, par. 8 (javno s poverljivim dodatkom).

⁸ "Odluka po Ojdanićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 10. jul 2008. godine (javno s poverljivim i *ex parte* Dodatkom A i Dodatkom B).

⁹ Zahtev, par. 1-15, 20-21, Dodaci C-F.

¹⁰ Zahtev, par. 16-18, Dodaci A-B.

¹¹ Zahtev, Dodatak B.

na slobodu, iznala je da nema primedbi na privremeno puštanje optuženog na slobodu.¹² U takvim okolnostima, Veće je mišljenja da su i Srbija i Holandija imale mogućnoat da se izjasne po ovom pitanju.

9. Na dan 25. septembra 2008. godine, tužilaštvo je podnelo svoj Odgovor, iznoseći svoje opšte protivljenje privremenom puštanju na slobodu bilo kog od šestorice optuženih u ovoj fazi postupka. Mada tužilaštvo uviđa da postoji presedan za ograničeno i strogo kontrolisano privremeno puštanje na slobodu u slučajevima ubedljivog pokazivanja posebnih ili specijalnih okolnosti iz razloga saosećajnosti, ono tvrdi da okolnosti navedene u poverljivom Dodatku C Zahteva nisu adekvatne da bi opravdale puštanje optuženog. U slučaju da Veće odobri puštanje, tužilaštvo traži da Veće "uzme u obzir zahtev za elektronski nadzor i/ili celodnevno bezbednosno praćenje" optuženog i da naloži odgađanje bilo kakve druge odluke kojom se odobrava Zahtev.¹³

10. Na dan 1. oktobra 2008. godine, lekar Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija podneo je lekarski izveštaj o optuženom.¹⁴

III. Merodavno pravo

11. Na osnovu pravila 65(A), nakon što je pritvoren, optuženi može biti pušten na slobodu samo na osnovu naloga veća. Na osnovu pravila 65(B) Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu samo nakon što zemlji-domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojavit na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo

¹² Pismo zamenika direktora Protokola Ministarstva inostranih poslova Holandije, zavedeno 23. septembra 2008. godine

¹³ "Odgovor tužilaštva na Zahtev generala Ojdanića za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju iz razloga saosećajnosti", 25. septembar 2008. godine, par. 4-9.

¹⁴ Poverljivi i *ex parte* podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33 Pravilnika u vezi sa zdravstvenim stanjem optuženog", 1. oktobar 2008. godine.

koju drugu osobu.¹⁵ Ukoliko pretresno veće utvrdi da jedan od uslova iz pravila 65(B) nije ispunjen, nije potrebno da razmatra onaj drugi i mora odbiti privremeno puštanje na slobodu.¹⁶

12. Prilikom donošenja odluke o tome da li su ispunjeni uslovi iz Pravila 65(B), veće mora razmotriti sve relevantne faktore za koje bi se očekivalo da ih neko razumno veće uzme u obzir pre nego što doneše odluku. Ono nakon toga ima obavezu da obrazloži svoje mišljenje i da ukaže na svoje stavove u vezi s tim relevantnim faktorima.¹⁷ Koji su tačno ti relevantni faktori i koliku im težinu treba pridati zavisi od konkretnih okolnosti svakog predmeta.¹⁸ To je zbog toga što odluke po zahtevima za privremeno puštanje na slobodu sadrže brojne činjenice i slučajevi se razmatraju na pojedinačnoj osnovi u svetlu konkretnih okolnosti optuženog pojedinca.¹⁹ Od veća se traži da oceni te okolnosti, i to ne samo u trenutku kada donosi odluku o privremenom puštanju na slobodu, već i, u meri u kojoj se one mogu predvideti, okolnosti u vreme kada se bude očekivalo da se optuženi vrati na Međunarodni sud.²⁰

13. Pravilo 65(B), koje uređuje pitanje privremenog puštanja na slobodu tokom suđenja ne spominje razloge saosećajnosti ni humanitarnu osnovu. Međutim, sudska praksa Međunarodnog suda je prihvatila da veća imaju određenu meru diskrecionog prava kada razmatraju zahteve na osnovu pravila 65 tamo gde razlozi saosećajnosti ili humanitarna osnova mogu dozvoliti ograničenje puštanje na slobodu.²¹

¹⁵ *Tužilac protiv Haradinaja, Balaja i Brahimaja*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, "Decision on Lahi Brahimaj's Interlocutory Appeal Against the Trial Chamber's Decision Denying his Provisional Release" /Odluka po interlokutornoj žalbi Lahija Brahimaja na odluku Pretresnog veća kojom se odbija zahtev za privremeno puštanje na slobodu/, 9. mart 2006. godine, par. 6.

¹⁶ *Tužilac protiv Lukića i Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-AR65.1, "Odluka po žalbi odbrane na odluku Pretresnog vijeća po zahtjevu Sredoja Lukića za privremeno puštanje na slobodu", 16. april 2007. godine, par. 6,23; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, "Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina", 1. mart 2007. godine (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 6.

¹⁷ *Tužilac protiv Stanišića*, predmet br. IT-04-79-AR65.1, "Odluka po interlokutornoj žalbi tužilaštva na odluku o privremenom puštanju na slobodu optuženog Miće Stanišića", 17. oktobar 2005. godine (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić*), par. 8.

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ *Tužilac protiv Boškoskog i Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.1, "Odluka po interlokutornoj žalbi na sudsку odluku kojom se Johanu Tarčuloskom odbija zahtev za privremeno puštanje na slobodu", 4. oktobar 2005. godine, par. 7.

²⁰ Odluka u predmetu *Stanišić*, par. 8.

²¹ Vidi "Odluka po Šainovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju", 7. jun 2007. godine, par. 7-11; vidi takođe *Tužilac protiv Popovića i drugih*, "Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina", 1. mart 2007. godine, par. 5 (u daljem tekstu: Odluka u predmetu *Popović*); *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, "Decision Granting Prvisional Release to Haradin Bala to Attend His Brother's Memorial Service

14. Žalbeno veće je nedavno preinačilo odluku u predmetu *Prlić i drugi*, kojom je Pretresno veće odobrilo privremeno puštanje na slobodu petorici optuženih u ovom postupku. Žalbeno veće je zauzelo stav da je Veće u predmetu *Prlić i drugi* pogrešilo utoliko što nije ukazalo na to koliku težinu je pridalо razlozima za privremeno puštanje na slobodu na humanitarnoj osnovi. Žalbeno veće je takođe bilo mišljenja da ti različiti razlozi nisu bili dovoljno uverljivi, posebno u svetu Odluke na osnovu pravila 98bis, da bi zaslužili korišćenje diskrecionog prava Pretresnog veća u korist odobravanja privremenog puštanja na slobodu optuženih bez ukazivanja na težinu koju im je pridalо. Ovo Veće ne interpretira odluku u predmetu *Prlić i ostali* kao *per se* pravnu odluku po kojoj privremeno puštanje na slobodu mora uvek da bude odbijeno nakon Odluke na osnovu pravila 98bis, pod uslovom da veće razmotri i izvaga sve faktore relevantne za zahtev za privremeno puštanje na slobodu.²²

15. U još skorije vreme, Žalbeno veće je, ponovo u predmetu *Prlić i drugi*, odredilo test za privremeno puštanje na slobodu u kasnijoj fazi sudskog postupka, i to kako sledi:

Kada je riječ o humanitarnim razlozima koji su dovoljni da opravdaju privremeno puštanje na slobodu, Žalbeno vijeće napominje da razvoj prakse Međunarodnog suda implicira da se zahtjev za privremeno puštanje na slobodu podnesen u kasnoj fazi postupka, a posebno nakon okončanja dokaznog postupka tužioca, odobrava samo ukoliko postoje uvjerljivi humanitarni razlozi... Stoga, privremeno puštanje na slobodu u kasnoj fazi postupka treba odobriti samo ukoliko postoje dovoljno uvjerljivi humanitarni razlozi koji opravdavaju puštanje. Nadalje, čak i ukoliko se utvrdi da je privremeno puštanje na slobodu opravdano u svjetlu prirode okolnosti, dužina njegovog trajanja ipak bi trebala biti srazmerna ovim okolnostima...²³

and to Observe the Traditional Period of Mourning" /Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju Haradinu Bali kako bi prisustvovao pomenu za brata i tradicionalnom periodu žalosti/, 1. septembar 2006. godine, str. 1; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet IT-95-9-A, "Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za puštanje na slobodu tokom ograničenog perioda kako bi prisustvovao parastosu za majku", 5. maj 2006. godine, str. 3; *Tužilac protiv Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-A, "Odluka kojom se odobrava privremeno puštanje na slobodu u kraćem trajanju Haradinu Bali kako bi prisustvovao pomenu za kćerku", 20. april 2006. godine, str. 2; *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, "Odluka po zahtjevu odbrane za privremeno puštanje na slobodu Stanislava Galića", 23. mart 2005. godine, par. 15; *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet IT-95-9-A, "Odluka po zahtjevu Blagoja Simića na osnovu pravila 65(I) za privremeno puštanje na slobodu na određeno vrijeme radi prisustva parastosu za oca", 21. oktobar 2004. godine, par. 20; *Tužilac protiv Kordića i Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, "Odluka po zahtjevu Darija Kordića za privremeno puštanje na slobodu", 19. april 2004. godine, par. 8-12.

²² *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.5, "Odluka po objedinjenoj žalbi tužilaštva na odluke o privremenom puštanju na slobodu optuženih Prlića, Stojića, Praljka, Petkovića i Čorića", 11. mart 2008. godine, par. 19-21.

²³ *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.7, "Odluka po 'Žalbi tužioca na odluku po zahtjevu optuženog Petkovića za privremeno puštanje na slobodu od 31. marta 2008.'", 21. april 2008. godine, par. 17 (fusnota izostavljena) (naznaka dodata); međutim, vidi *Tužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR65.6 "Obrazloženje odluke po hitnoj žalbi tužilaštva na odluku po Zahtjevu optuženog Pužića za privremeno puštanje na slobodu, donesene 14. aprila 2008.", 23. april 2008. godine, par. 15.

16. Veće je pažljivo razmotrilo i primenilo gorenavedenu sudsku praksu Žalbenog veća prilikom procenjivanja okolnosti optuženog.

IV. Diskusija

17. Veće je pažljivo uzelo u obzir sve podneske vezane za ovo pitanje i sve relevantne faktore koji se odnose na pitanje privremenog puštanja na slobodu.

18. [Vidi poverljivi dodatak.]

19. Veće stoga nije uvereno da su okolnosti navedene u Zahtevu dovoljno ozbiljne i uverljive da bi opravdale privremeno puštanje na slobodu u ovom trenutku; i, Veće nije spremno da iskoristi svoje diskreciono pravo da odobri Zahtev.

20. Što se tiče argumentacije optuženog u vezi s kriterijumima koji moraju da budu zadovoljeni na osnovu pravila 65(B), čak i ukoliko bi optuženi uverio Veće da bi se on, ukoliko bi bio pušten, vratio za preostali deo postupka i da ne bi predstavljao pretnju bilo kojoj žrtvi, svedoku ili drugoj osobi, Veće ne bi iskoristilo svoje diskreciono pravo pod sadašnjim okolnostima i ne bi odobrilo Zahtevi, iz razloga navedenih u prethodnom paragrafu. Veće stoga neće davati mišljenje po tim pitanjima.

V. Dispozitiv

21. Iz gorenavedenih razloga i u skladu s pravilima 54 i 65 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, Pretresno veće ovim ODBIJA Zahtev.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 16. oktobra 2008. godine

U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]